

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudkyní JUDr. Markétou Lehkou, Ph.D., v právní věci **žalobkyně: V. P.**, nar. „X“, bytem „X“, proti **žalované: České správě sociálního zabezpečení**, se sídlem v Praze 5, ul. Křížová č. p. 25, PSČ 225 08, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 28. 6. 2016, č. j. „X“,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 28. 6. 2016, č. j. „X“, a rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 23. 5. 2016, č. j. „X“, **s e** pro vadu řízení **z r u š u j í** a věc **s e v r a c í** žalované k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě, ve znění jejího doplnění ze dne 12. 9. 2016, domáhala zrušení rozhodnutí žalované České správy sociálního zabezpečení ze dne 28. 6. 2016, č. j. „X“, kterým jí s odkazem na ust. § 56 odst. 1 písm. a) a ust. § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), byl odňat od 24. 6. 2016 invalidní důchod pro invaliditu I. stupně s odůvodněním, že podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Most ze dne 13. 5. 2016 žalobkyně již není invalidní, neboť její pracovní schopnost z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jen o 20 %, zatímco pro přiznání invalidního důchodu pro invaliditu alespoň I. stupně je nutný mít pokles nejméně o 35%.

Žalobkyně v žalobě uvedla, že žalovaná se opírá o posudky posudkových lékařů, kteří ovšem nepřihlédli ke třem prodělaným operacím na míšních kořenech pro tzv.

Tarlowovy cysty v sakrální oblasti. K tomu žalobkyně doplnila, že se jedná o vzácné onemocnění vedené v České asociaci vzácných onemocnění, při němž žalovaná trpí bolestí nervů jako při ischiasu, bolestí nohou a celé spodní části těla, bolestí křížové kosti s tlakem do hlavy a bolestí hlavy. Žalobkyně dále poukázala na skutečnost, že křížovou kost má zeslabenou a hrozí její prasknutí. Potíže má při chůzi, stání i sezení. Úleva od bolesti přichází pouze vleže. Žalobkyně rovněž podotkla, že v posudku žalované se posudkoví lékaři nezabývali funkčními důsledky postižení pohybového a nosného ústrojí a funkčních schopností podle Mezinárodní klasifikace funkčních schopností disability a zdraví. Svá tvrzení žalobkyně doložila dopisem České asociace pro vzácná onemocnění – doložení vzácnosti. S ohledem na uvedené žalobkyně navrhla, aby soud napadené rozhodnutí zrušil.

Žalovaná v písemném vyjádření k žalobě mj. uvedla, že věc se týká zdravotního stavu, a proto nechť je zdravotní stav žalobce posouzen Posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem, od jejíhož posouzení by se mělo odvíjet rozhodnutí soudu ve věci.

V následně učiněné replice k vyjádření žalované k žalobě žalobkyně uvedla, že žalovaná založila své rozhodnutí na posudku posudkové lékařky z oboru neurologie bez praktických znalostí z tohoto oboru včetně diagnózy žalobkyně, neboť při samotném vyšetření lékařka žalobkyni sdělila, že onemocnění s názvem Tarlowovy kořenové cysty nezná a nemá s ním žádnou konkrétní zkušenost. Žalobkyně dále popsala vývoj odvětví chirurgie, která se zabývá onemocněním postihujícím nervový systém. Žalobkyně dovodila rozdíl mezi neurologií a neurochirurgií, z čehož dovodila, že posudková lékařka nemohla při nejlepší vůli řádně posoudit její zdravotní stav. Žalobkyně vyjádřila trvající nesouhlas s vyhodnocením jednotlivých lékařských zpráv, které hodnotí jako účelové a tendenční.

Žalobkyně při ústním jednání soudu, které se konalo dne 22. 5. 2017, kdy soud zrekapituloval správní spis, odkázala na argumentaci obsaženou v žalobě a replice, přičemž zdůraznila, že její zdravotní stav se nezlepšil. Žalobkyně trvala na tom, že její problémy s pohybovým ústrojím ji výrazně limitují v běžném životě, natož v pracovním procesu. K posudku Posudkové komise Ústí nad Labem ze dne 1. 12. 2016, který soud nechal vypracovat pro účely předmětného soudního řízení a jímž soud provedl při jednání dokazování, žalobkyně namítla, že jej neshledává úplným a objektivním, když vyšetřující neuroložka při jednání komise projevila neznalost ohledně onemocnění, kterým trpí, a to tzv. Tawlarovými kořenovými cystami. Žalobkyně se pak nebránila přešetření svého zdravotního stavu jinou posudkovou komisí, jak při jednání soudu navrhla pověřená pracovnice žalované v reakci na výhrady žalobkyně ke zdravotnímu posudku, namísto toho, aby ve věci byl vypracováván znalecký posudek.

Při témže ústním jednání soudu pověřená pracovnice žalované navrhovala zamítnutí žaloby s odkazem na závěry obsažené v posudku Posudkové komise Ústí nad Labem ze dne 1. 12. 2016, který soud nechal vypracovat pro účely předmětného soudního řízení, nicméně s ohledem na kategorické výhrady žalobkyně vůči zdravotnímu posudku ze dne 1. 12. 2016 navrhla, aby zdravotní stav žalobkyně byl přešetřen jinou posudkovou komisí.

V reakci na vypracování druhého posudku Posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí v Praze ze dne 12. 9. 2017 žalovaná uvedla, že vzhledem k odlišným stanoviskům posudkových komisí nebude postupovat podle ust. § 62 odst. 1 zákona

č. 150/2002 Sb. soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), jelikož tento postup by oběť vyžadoval souhlas odvislý od posouzení posudkové komise.

V písemné reakci na nový posudek ze dne 12. 9. 2017 žalobkyně konstatovala, že k novému posudku Posudkové komise v Praze nemá připomínek, neboť jej považuje za úplný a objektivní.

Při jednání soudu, které bylo nařízeno na den 30. 10. 2017, pak žalobkyně zopakovala svůj názor, že posudek Posudkové komise v Praze považuje za úplný a objektivní. V návaznosti na to žalobkyně navrhla, aby soud žalobě vyhověl s tím, že náhradu nákladů řízení nepožaduje a výslovně se jí vzdává.

Pověřená pracovnice žalované při témže jednání soudu shledala posudek Posudkové komise v Praze úplným a objektivním. Rozhodnutí soudu ve věci ponechala na jeho úvaze, přičemž náhradu nákladů řízení nepožadovala, neboť jí žádné náklady nevznikly a ani podle zákona jí nepřísluší.

Napadené rozhodnutí soud přezkoumával podle části třetí dílu prvního hlavy druhé s. ř. s., která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ust. § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a ust. § 75 odst. 2 věty první tohoto zákona. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost napadeného rozhodnutí, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení rozhodnutí dle ust. § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle ust. § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.

Po přezkoumání skutkového a právního stavu a provedených ústních jednání, při kterých se provádělo dokazování jednak zdravotním posudkem Posudkové komise v Ústí nad Labem ze dne 1. 12. 2016 a jednak zdravotním posudkem Posudkové komise v Praze ze dne 12. 9. 2017, jež nechal vypracovat soud pro účely předmětného řízení, dospěl soud k závěru, že žaloba byla podána důvodně.

Z obsahu předloženého správního spisu soud zjistil tyto podstatné skutečnosti. Dne 23. 5. 2016 vydala Česká správa sociálního zabezpečení rozhodnutí č. j. 595 624 0565, jímž byl žalobkyni invalidní důchod pro invaliditu I. stupně ode dne 24. 6. 2016 odejmut. Prvoinstanční rozhodnutí bylo vydáno na základě posudku vypracovaného MUDr. D. K., která při zjišťovací lékařské prohlídce konané dne 13. 5. 2016 posoudila zdravotní stav žalobkyně a dospěla k závěru, že u jmenované je dán dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav s poklesem její pracovní schopnosti o 20 % s tím, že rozhodující příčinou s nejvýznamnějším dopadem na pokles jeho pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII., odd. E. položce 1, písm. b) přílohy k vyhl. č. 359/2009 Sb.

Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně námitky. V rámci řízení o nich nechala žalovaná vyhotovit nový posudek o invaliditě ze dne 22. 6. 2016, jež zpracovala posudková lékařka MUDr. L. D. Ta opětovně posoudila zdravotní stav žalobkyně na základě předložené lékařské dokumentace a dospěla k závěru, že u jmenované je skutečně dán dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, kdy rozhodující příčinou s nejvýznamnějším dopadem na pokles její pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII., odd. E. položce 1,

písm. b) přílohy k vyhl. č. 359/2009 Sb., pokles její pracovní schopnosti však činí toliko 20 %. V porovnání s posudkem zpracovaným v I. instanci konstatovala, že neurochirurg doporučil konzervativní postup a vyjádřila souhlas s posudkem zpracovaným v I. instanci, že zdravotní stav posuzované je možno hodnotit na základě tohoto objektivního neurologického nálezu jako lehčí postižení a dle ambulantního neurologického nálezu, že objektivně není alterace reflexů na DKK, síla dorzální flexe i plantární flexe přiměřená a symetrická a udává pouze taktilní hypestezii v S1 vpravo. Na základě uvedeného posudku vydala žalovaná napadené rozhodnutí, jímž žalobkyni invaliditu I. stupně odňala.

Podle ust. § 39 odst. 1 až 5 zákona o důchodovém pojištění je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla

- a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně,
- b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně,
- c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.

Pracovní schopností se rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.

Při určování poklesu pracovní schopnosti se vychází ze zdravotního stavu pojištěnce doloženého výsledky funkčních vyšetření; přitom se bere v úvahu,

- a) zda jde o zdravotní postižení trvale ovlivňující pracovní schopnost,
- b) zda se jedná o stabilizovaný zdravotní stav,
- c) zda a jak je pojištěnec na své zdravotní postižení adaptován,
- d) schopnost rekvalifikace pojištěnce na jiný druh výdělečné činnosti, než dosud vykonával,
- e) schopnost využití zachované pracovní schopnosti v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 35 % a nejvíce o 69 %,
- f) v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 70 % též to, zda je pojištěnec schopen výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek.

Za zdravotní postižení se pro účely posouzení poklesu pracovní schopnosti považuje soubor všech funkčních poruch, které s ním souvisejí.

Způsob posouzení a procentní míry poklesu pracovní schopnosti, co se rozumí zcela mimořádnými podmínkami, způsob zhodnocení a využití zachované pracovní schopnosti podle ust. § 39 odst. 4 písm. e) zákona o důchodovém pojištění, pak stanovuje prováděcí předpis, konkrétně vyhl. č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity.

Jedním z předpokladů pro vznik nároku na invalidní důchod alespoň I. stupně je existence invalidity pojištěnce, která dosahuje alespoň zákonem stanovené hranice 35 % (srov. ust. § 38 a § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění). Bylo proto třeba zjistit, zda žalobkyně splňovala ke dni 28. 6. 2016, tedy ke dni vydání napadeného rozhodnutí, nadále podmínky invalidity, tj. zda trval pokles její pracovní schopnosti nejméně o 35 %.

Soud se nespokojil se závěry posudku ze dne 22. 6. 2016, a protože nemá odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení invalidity především závisí, vyžádal si v rámci předmětného soudního řízení v intencích ust. § 52 odst. 1 v návaznosti na ust. § 77 s. ř. s. odborný posudek od Posudkové komise v Ústí nad Labem, která je v těchto věcech dle ust. § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, povolána k posouzení zdravotního stavu žalobkyně. Tato komise nově posoudila celkový stav žalobkyně, dále také posoudila pokles pracovní schopnosti a zaujala posudkový závěr o invaliditě žalobkyně.

Prvotní příčina dlouhodobě nepříznivého stavu žalobce byla druhou posudkovou komisí vyhodnocena jako postižení svalové a kosterní soustavy – bolestivý syndrom páteře včetně stavů po operaci nebo úrazech páteře, degenerativní změny páteře a výhřezy meziobratlových plotének. Žalobkyně k posudku Posudkové komise v Ústí nad Labem namítala, že je neúplný a neobjektivní, neboť vyšetřující neuroložka při jednání komise projevila neznalost ohledně onemocnění, kterým trpí, a zároveň souhlasila s přešetřením svého zdravotního stavu jinou posudkovou komisí.

Soud si proto vyžádal v rámci předmětného soudního řízení v intencích ust. § 52 odst. 1 v návaznosti na ust. § 77 s. ř. s. odborný posudek od Posudkové komise v Praze. Tato komise nově posoudila celkový stav žalobkyně, dále také posoudila pokles pracovní schopnosti a zaujala posudkový závěr o invaliditě žalobkyně.

Z obsahu posudkové dokumentace vypracované dotyčnou Posudkovou komisí v Praze soud zjistil, že komise jednala v řádném složení, posudek byl vypracován po studiu a zhodnocení zdravotního stavu žalobkyně na základě předložené lékařské dokumentace a odborných lékařských nálezů dne 12. 9. 2017. Žalobkyně byla jednání komise přítomna. Dále je z posudkové dokumentace patrné, jaké lékařské nálezy měla posudková komise v Praze k dispozici. Na základě posouzení všech zdravotních nálezů relevantních pro souzenou věc a spisové dokumentace Okresní správy sociálního zabezpečení Most pak posudková komise v Praze dospěla k závěru, že pokles pracovní schopnosti žalobkyně ke dni 28. 6. 2016 byla 35 %, což odpovídá I. stupni invalidity.

Komise konstatovala, že u žalobkyně se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení spočívající v postižení pohybového systému pro prakticky trvalé dráždění křížových nervů, prokázané často recidivující kořenové dráždění a závažnou poruchu dynamiky páteře, tj. zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII., odd. E. položce 1, písm. c) přílohy k vyhl. č. 359/2009 Sb. Procentní míra poklesu pracovní schopnosti dle tohoto zařazení je 35 % (rozmězí určené pro toto postižení je 30 % až 40 %). Střední hranici daného rozmězí posudková komise v Praze zvolila vzhledem k funkčnímu postižení pohybového aparátu a v minulosti vykonávané profese. Procentní míra poklesu pracovní schopnosti ve smyslu citované vyhl. dle ust. § 3 nebyla zvýšena.

Závěrem komise uvedla, že žalobkyně je schopna vykonávat výdělečnou činnost jen s podstatně menšími nároky na tělesné schopnosti, v podstatně menším rozsahu a intenzitě. Dále je schopna využít některých zkušeností a znalostí z předchozích zaměstnání. Není schopna vykonávat práci ve vynucených polohách, s delším sezením, stáním, delší chůzí, v nepříznivých klimatických podmínkách a fyzicky namáhavou práci s přetěžováním páteře.

Po zhodnocení výše predestřených důkazů, které byly provedeny při soudním jednání, soud konstatuje, že Posudková komise v Praze jednala v řádném složení, že její posudek, jenž soud hodnotí jako stěžejní důkaz v tomto přezkumném soudním řízení, byl vypracován po náležitém zhodnocení zdravotního stavu žalobkyně na základě předložené lékařské dokumentace, odborných lékařských nálezů a spisové dokumentace Okresní správy sociálního zabezpečení Most. Žalobkyně byla přítomna při jednání komise.

Lékaři posudkové komise v Praze přitom na rozdíl od posudkových lékařů žalované a Posudkové komise v Ústí nad Labem ohledně míry poklesu pracovní schopnosti u žalobkyně dospěli k závěru, že dosahuje 35 %, takže z této skutečnosti je patrné, že žalobkyně splnila podmínku invalidity I. stupně dle zákona o důchodovém pojištění, a to minimálně 35 % míru poklesu pracovní schopnosti.

Dále soud uvádí, že se ztotožnil s posudkovým závěrem Posudkové komise v Praze a za daného stavu věci soud neshledal potřebu, aby byl doplňován výše citovaný posudek posudkové komise či aby byl případně ve věci vypracováván další posudek jinou posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí nebo dokonce aby bylo přikročeno ke znaleckému zkoumání zdravotního stavu žalobkyně. Požadavek v tomto směru ostatně v předmětném soudním řízení nevznesly ani žalovaná ani samotná žalobkyně poté, co byly seznámeny s posudkovým závěrem Posudkové komise v Praze. Závěr soudu o tom, že v daném případě již nebylo zapotřebí provádět nějaké další dokazování, koresponduje ustálené judikatuře správních soudů včetně Nejvyššího správního soudu (viz. např. jeho rozsudky ze dne 25. 6. 2003, č. j. 2 Ads 9/2003 – 50, který byl publikován ve Sbírce rozhodnutí NSS pod č. 150/2004 a také na www.nssoud.cz, nebo ze dne 28. 8. 2003, č. j. 5 Ads 22/2003 – 48 či ze dne 12. 3. 2009, č. j. 3 Ads 143/2008 – 92, které jsou rovněž dostupné na www.nssoud.cz).

S ohledem na vše, co bylo uvedeno shora, dospěl soud k závěru, že žaloba je důvodná, neboť žalovaná při svém rozhodování vycházela z neúplně zjištěného skutkového stavu.

Soud proto napadené rozhodnutí pro vadu řízení ve smyslu ust. § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. podle ust. § 78 odst. 1, odst. 4 s. ř. s. zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení. S ohledem na to, že stejnou vadou jako napadené rozhodnutí, je zatíženo i rozhodnutí první instance, a to rozhodnutí žalované ze dne 23. 5. 2016, č. j. 595 624 0565, přistoupil soud i k jeho zrušení podle § 78 odst. 3 s. ř. s., z důvodu uvedeného v ust. § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Podle ust. § 78 odst. 5 s. ř. s. přitom platí, že pokud soud zruší rozhodnutí správního orgánu, je správní orgán v dalším řízení vázán právním názorem soudu. Bude proto na žalované, aby znovu o nároku žalobkyně rozhodla, přičemž bude vycházet z toho, že žalobkyně k datu vydání napadeného rozhodnutí byla invalidní v rozsahu I. stupně invalidity.

Současně soud podle ust. § 60 odst. 1 s. ř. s. ve výroku rozsudku ad II. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, když žalovaná nebyla ve věci úspěšná a žalobkyně náhradu nákladů řízení nepožadovala.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Ústí nad Labem dne 30. října 2017

JUDr. Markéta Lehká, Ph.D., v. r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
G. Z.